

OCTOMBRIE DE FOC

Așa părea că-i datul, din secole uitate:

Să fluture o clipă un steag de libertate

Și-n umbră, sub securea călăului,

să cadă,

Printre bujori de sînge, pe cîmpuri

de zăpădă...

Părea că nici o dată nu au să vină zorii

In zbuclumata țară a doinelor și-a horii!

Dar, în adînc, poporul — vulcan ce nu

adoarnă...

Își iăurea și scutul, și spada, ca să sfarme

Cătușele robiei, la ziua de soroc...

Și s-a-nălțat pe zare Octombrie de foc,

S-aducă omenirii un răsărit de viață.

Răzbi și-n plaiul nostru văpaia lui

măreață!

Poruncile lui Lenin, ca Soarele, ca Luna

Drum lung ne luminară. Și-n zarea lui —

Comuna!

Și înflori — lucealăr care vestește zorii —

Partidul marii lupte și-al marilor victorii!...

DAN DEȘLIU

ALEGERILE SINDICALE

ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT*

Partidul și statul nostru au pus în fața școlii, a învățătorilor și profesorilor sarcina de înaltă răspundere de a forma milioanele de cetățeni de mîine ai societății noastre socialiste. Cadrele didactice răspund increderii acordate printr-o muncă perseverentă, pătrunsă de conștiința nobilei lor misiuni, crescînd și educînd cu grijă părintească tinerele vîrstare ale scumpei noastre patrii. În îndeplinirea îndatoririlor pe care le au în munca instructiv-educativă, cadrele didactice sînt sprijinite în permanență de organizațiile sindicale care, sub conducerea organizațiilor de partid, desfășoară o rodnică și multilaterală activitate.

Zilele acestea au început în organizațiile sindicale din școlile de cultură generală, profesionale, tehnice, tehnice de maiștri și institutele de învățămînt superior adunările generale și conferințele de dări de seamă și alegeri. Acest eveniment important trebuie să constituie un prilej de întărire a capacității organizatorice a sindicatelor, de mobilizare și mai activă a cadrelor didactice la îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere stabilite de cel de-al III-lea Congres al P.M.R. în scopul ridicării pe o treaptă superioară a învățămîntului de toate gradele și al legării lui tot mai strîns de sarcinile desăvîririi construcției socialiste.

În pregătirea și desfășurarea adunărilor generale și conferințelor pentru dări de seamă și alegeri din instituțiile de învățămînt trebuie să se pună un accent deosebit pe activitatea depusă de organele sindicale sub conducerea organelor de partid pentru mobilizarea membrilor de sindicat la îndeplinirea cu simț de răspundere a sarcinilor profesionale prevăzute în planurile de muncă ale școlilor și institutelor de învățămînt superior. În adunările generale și conferințele sindicale să se analizeze activitatea desfășurată de organele sindicale în răspîndirea experienței pozitive a cadrelor didactice.

Numărul cadrelor din învățămîntul de toate gradele a crescut an de an. În majoritatea școlilor de cultură generală, profesionale și tehnice lucrează mulți învățători și profesori tineri, la primii pași în munca didactică. Preocuparea organelor sindicale pentru organizarea sprijinirii acestora de către cadrele cu experiență, pentru a munci de la început cu perspectivă și pentru a-și însuși cele mai bune metode pedagogice, să ocupe un loc important în dările de seamă și dezbateri.

Desfășurarea învățămîntului la un nivel tot mai înalt se asigură de cadre didactice cu o înaltă pregătire profesională și de cultură generală. De aceea în adunările generale și conferințele sindicale să se arate cum au sprijinit organele sindicale conducerea școlilor și institutelor de învățămînt superior în organizarea unei activități care să ducă la lărgirea cunoștințelor de specialitate și de cultură generală, la informarea cadrelor didactice cu ultimele cuceriri ale științei, tehnicii și culturii. Să se sublinieze cum s-au ocupat organele sin-

dicale de buna organizare a propagandei prin conferințe, cum au ajutat la pregătirea de expuneri asupra unor metode și procedee bune în munca instructiv-educativă.

Contactul elevilor și studenților cu uzina, fabrica, cu muncitorii, tehnicienii, inginerii — făuritorii bunurilor materiale — are o puternică influență în fixarea și îmbogățirea cunoștințelor lor, în formarea vitoarelor cadre. Adunările grupelor sindicale, adunările generale și conferințele să analizeze pe larg cum au sprijinit organele sindicale conducerea școlilor și institutelor de învățămînt superior în buna organizare a practicii în producție și a unor întîlniri ale elevilor cu muncitorii, tehnicienii și inginerii, specialiști, evidențiați în întrecerea socialistă.

În educarea tinerei generații în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar o importanță hotărîtoare o are ridicarea continuă a conștiinței socialiste a cadrelor didactice. Iată de ce în adunările generale și conferințele sindicale este necesar să se analizeze cu toată răspunderea activitatea organelor sindicale pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a cadrelor didactice, pentru întărirea disciplinei în muncă, sporirea exigenței față de îndeplinirea sarcinilor profesionale și cultural obștești.

În anii regimului democratic popular învățătorii și profesorii și-au căpătat adevărata și bine meritata lor prețuire. Numeroasele măsuri elaborate în scopul îmbunătățirii neîncetate a condițiilor de muncă și de trai ale cadrelor didactice stau mărturie a grijii cu care sînt înconjurate de către partid și guvern, de întregul nostru popor. În adunările generale și conferințele sindicale trebuie să se arate cum organele sindicale se preocupă de buna gospodărire a fondurilor de asigurări sociale, de trimiterea la odihnă și tratament a membrilor de sindicat din învățămînt.

Un loc important în dările de seamă și în dezbateri trebuie să-l ocupe analiza vieții de organizație: organizarea adunărilor sindicale, întărirea disciplinei de organizație, organizarea controlului îndeplinirii hotărîrilor, dezvoltarea criticii și autocriticii.

Dările de seamă, rapoartele comisiilor de cenzori prezentate în adunările generale și conferințele sindicale trebuie să fie concrete, analitice, combative. Analizînd în spirit critic și autocritic activitatea depusă de organele sindicale pînă la alegeri, ele trebuie să vină în același timp cu concluzii și propuneri eficiente pentru ridicarea muncii sindicale la nivelul sarcinilor trasate de partid.

Cu multă grijă și spirit de răspundere trebuie să fie întocmite proiectele de hotărîri. În cuprinsul lor trebuie să se prevadă cele mai importante sarcini și măsuri ce urmează a fi luate pentru îmbunătățirea în continuare a activității sindicale. Propuneri-

(Continuare în pag. a 2-a)

* Articol reprodus din ziarul „Munca” nr. 4975 din 5 noiembrie 1963.

La bibliotecă elevii găsesc cărți interesante și o îndrumare atentă

Schimb de experiență între bibliotecile școlare

Secția de învățământ a orașului București a organizat recent, cu sprijinul organelor de resort din Ministerul Învățământului, un interesant schimb de experiență între bibliotecile școlare, privind sprijinul pe care îl aduc acestea la buna desfășurare a procesului de învățământ.

În prima parte a schimbului de experiență au fost prezentate două referate care au vorbit despre activitatea bibliotecilor de la Școala medie nr. 30 și Școala de 8 ani nr. 31 în cursul anului școlar trecut.

Pe participanții la schimbul de experiență i-au interesat mult cele relatate cu privire la modul cum a fost organizată munca bibliotecii de la Școala medie nr. 30. Ei au aflat bunăoară că această bibliotecă și-a desfășurat activitatea conform unui plan alcătuit în urma consultării planurilor și programelor de învățământ, ca și a unor publicații pedagogice și de specialitate. Obiectivele planului au constat în cuprinderea tuturor elevilor în sfera de activitate a bibliotecii, organizarea și îndrumarea lecturii lor în strânsă legătură cu desfășurarea procesului instructiv-educativ, îmbunătățirea formelor și metodelor de propagandă a cărții și a muncii de masă cu cartea, completarea fondului de publicații cu lucrări recomandate pentru lectura elevilor și pentru documentarea în specialitate a personalului didactic, organizarea fondului de publicații și a cataloagelor de bibliotecă.

Direcția școlii a încredințat unui număr de trei profesori sarcina de a sprijini nemijlocit colectivul bibliotecii în realizarea acestor obiective. De asemenea, bibliotecă a fost ajutată de învățători și diriginți, ca și de un activ voluntar, format din elevi.

Pentru a face din toți elevii cititori ai bibliotecii, în afară de discuțiile purtate cu ei de învățători și diriginți s-au folosit vizitele în colectiv la bibliotecă, afișarea unor anunțuri, organizarea vitrinelor cu noutăți etc. Rezultate bune a dat și organizarea unor lecturi în grup, pe clase, la care s-au citit numai anumite fragmente din unele povestiri, trezindu-se în felul acesta curiozitatea pentru cunoașterea lor integrală. Au fost citite astfel fragmente din povestirile lui Creangă, Slavici, Sadoveanu etc. Rezultatul acestor acțiuni s-a concretizat în creșterea numărului de cititori ai bibliotecii la 94% din totalul elevilor școlii.

Inscrierea cititorilor s-a efectuat pe fișe, care au fost aranjate pe clase, în ordine alfabetică. Ordinea cronologică a înscrierilor s-a ținut în registrul cititorilor, iar evidența cititorilor înscriși, a cărților citite și a manifestărilor organizate a fost ținută în „caietul de evidență zilnică”.

Multă atenție a acordat colec-

tivul bibliotecii îndrumării lecturii elevilor. În această privință s-a ținut seama de particularitățile de vîrstă și individuale, de preferințele și de preocupările elevilor, de necesitatea de a grada creșterea complexității și volumului lecturii. Cărțile recomandate elevilor au fost bineînțeles, în primul rînd, cele prevăzute de programele diferitelor discipline.

Acțiuni speciale s-au organizat în sprijinul elevilor din clasa a XI-a. Pentru aceștia s-au întocmit liste de recomandare, s-au organizat întîlniri cu scriitori și seri tematice.

Au fost de asemenea organizate acțiuni menite să stîrnească interesul elevilor pentru literatura științifică și tehnică. Printre acestea se numără, de exemplu, acțiunea intitulată „O călătorie în lumea minunată a științei și tehnicii”, care a avut drept scop să-i familiarizeze pe cititori cu cunoștințe despre atom și univers, despre energia electrică, despre cele mai importante obiective industriale din țara noastră etc., popularizînd în rîndurile lor cărți cum sînt „Din tainele cerului” de I. M. Ștefan, „Petre, cu și atomii” de V. Koval, „Cetățile luminii” etc.

Așa cum s-a arătat în cadrul schimbului de experiență, bibliotecă Școlii medii nr. 30 a obținut rezultate frumoase și în îndrumarea elevilor asupra modului cum trebuie desfășurată lectura. Astfel, în sprijinul elevilor care nu știau să folosească tabla de materii, nu citeau prefețele și postfețele, nu rețineau autorul sau titlul cărții s-a organizat concursul literar „Să cunoaștem scriitorii noștri și operele lor”. Elevii au fost îndrumați de asemenea să aibă caiete de lectură în care să consemneze autorul, titlul, data cînd au citit o carte etc.

N-a fost neglijată nici problema aprovizionării cit mai rațional și mai depline a bibliotecii. În acest scop s-au întocmit tabele cu cărțile care lipseau din bibliotecă și cu lucrările care trebuiau completate cu volumele nou apărute. Pentru ca datele asupra componenței fondului să fie complete, s-a ținut la zi registrul de mișcare, care a ajutat să se aprecieze procentele cărților solicitate.

Lucruri interesante au aflat participanții la schimbul de experiență și cu privire la activitatea bibliotecii de la Școala de 8 ani nr. 31. Aici s-a insistat asupra muncii de popularizare a cărților și de atragere a elevilor către lectură. În acest scop s-au folosit numeroase căi — s-au întocmit afișe, panouri cu supraportate, vitrine cu cărți noi, liste de recomandare, albume și grafice. În vizitele organizate cu grupe de elevi la bibliotecă li s-a arătat acestora un mare număr de cărți legate de

preocupările lor și li s-a spus că au posibilitatea să-și aleagă singuri din raft cărțile care-i interesează. Cadrele didactice au fost în permanență solicitate să îndrume elevii la biblioteca școlii. Pentru popularizarea cărții în rîndurile elevilor și permanențarea lecturii lor s-au folosit, în afara lecturii de fragmente pe grupuri de elevi, și audiții colective cu ajutorul înregistrărilor pe discuri. Alte manifestări, la care elevii Școlii nr. 31 participă în număr foarte mare, sînt concursurile-ghicitoare. Ele au devenit ceva obișnuit în această școală și elevii le solicită mereu. Pentru clasele V—VII aceste concursuri, la care se citește fragmente din operele lui Creangă, Caragiale, Vlahuță, Mihai Sadoveanu, Tudor Arghezi, Maria Bănuș, Marin Preda și alții se întindecă „Recunoaște titlul și autorul”. La clasele II—IV concursurile au ca temă basmul, povestirea și fabula. S-au organizat de asemenea dimineți de basm, folosindu-se diafilmul și pie-upul.

Pentru a trezi gustul elevilor pentru poezie, s-a organizat, în colaborare cu profesorii de limba română și cu organizația de pionieri, concursul „Cel mai bun recitator” și o expoziție cu cele mai frumoase ediții de poezii.

Popularizarea cărții cu conținut istoric, care pe lîngă faptul că facilitează însușirea lecțiilor de istorie, contribuie și la educarea patriotică a elevilor, a stat și ea în centrul preocupărilor bibliotecii de la Școala de 8 ani nr. 31. În acest scop s-au întocmit liste de recomandare și s-au organizat vitrine de cărți cu opere aparținînd scriitorilor C. Negruzzi, Alex. Odobescu, M. Sadoveanu, Eusebiu Camilar, V. Birna și alții.

*

După dezbaterile care au avut loc pe marginea referatelor, participanții la schimbul de experiență au vizitat bibliotecile de la Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul” și Școala de 8 ani nr. 52, interesîndu-se de felul cum este organizată munca acestora. La Școala medie nr. 13 au putut cerceta de asemenea o expoziție cu tema „Biblioteca în sprijinul procesului de învățământ”, precum și un foarte util fișier tematic, cuprinzînd bibliografia pe clase și pe obiecte de învățământ, iar la Școala de 8 ani nr. 52 cataloage, pliante și albume pentru popularizarea cărții și orientarea lecturii elevilor.

Prin procedeele pe care le-a popularizat, prin sugestiile pe care le-a oferit participanților la dezbateri, schimbul de experiență între bibliotecile școlare organizat de curînd în București s-a dovedit rodnic și util.

V. OCTAVIAN

ALEGERILE SINDICALE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT

(Urmare din pag. 1)

le juste care se fac în cadrul dezbaterilor să fie cuprinse în hotărîrile adunărilor generale și conferințelor sindicale.

Alegerile noilor organe sindicale cer din partea membrilor de sindicat discernămint și exigență. În birourile grupelor sindicale, în comitetele sindicale de secție, în comitetele sindicatelor să fie aleși membri de sindicat din rîndul celor mai bune cadre didactice, oameni cu o înaltă pregătire profesională și științifică, cu inițiativă, tovarăși care se bucură de autoritate morală, stimă și încredere în rîndul membrilor de sindicat.

Pentru a se asigura o participare largă la adunărilor generale și conferințe, un nivel ridicat al dezbaterilor, este necesar ca organele sindicale să aducă din timp la cunoștința tuturor membrilor de sindicat ordinea de zi, locul și data ținerii adunării generale sau conferinței.

În această perioadă cînd au loc adunărilor generale și conferințele pentru prezentarea de dări de seamă și alegeri sindicale, consiliile locale și regionale ale sindicatelor să sprijine multilateral și permanent organele sindicale din instituțiile de învățămînt în buna organizare a alegerilor, să vegheze ca prevederile Statutului sindicatelor și

Instrucțiunile date de Consiliul Central al Sindicatelor să fie aplicate întocmai.

Consiliile locale și regionale să ajute organele sindicale nou alese pentru a putea trece chiar de la început la îndeplinirea sarcinilor de răspundere ce le stau în față. Imediat după adunarea generală sau conferință, organele nou alese să fie instruite cu principalele sarcini ce le revin, să fie îndrumate în planificarea muncii și stabilirea primelor măsuri în scopul îndeplinirii hotărîrilor adoptate, iar ulterior să se treacă la instruirea lor temeinică, pe probleme.

Adunărilor generale și conferințele pentru dări de seamă și alegeri în instituțiile de învățămînt de toate gradele trebuie să constituie un prilej de întărire a capacității organizatorice a sindicatelor, de mobilizare și mai activă a cadrelor didactice la îndeplinirea cu cinste a înaltei misiuni ce le-a fost încredințată de partid — pregătirea și educarea tineretului nostru. Prin munca lor nobilă, de o rară frumusețe, învățătorii, profesorii, toți membrii de sindicat din instituțiile de învățămînt sînt chemați să contribuie pe mai departe la înfăptuirea mărețelor sarcini trasate de cel de-al III-lea Congres al Partidului, la lupta pentru desăvîrșirea construcției socialiste în scumpa noastră patrie.

Prilej de întărire a muncii sindicale

Adunarea pentru prezentarea dării de seamă și alegeri care a avut loc la grupa sindicală de la Școala de 8 ani nr. 50 din Capitală a constituit un bun prilej de analiză a modului cum sînt îndeplinite sarcinile ce stau în prezent în fața membrilor de sindicat.

În centrul atenției adunării a stat, cum e și firesc, munca desfășurată de membrii de sindicat pentru îmbunătățirea continuă a procesului instructiv-educativ. Darea de seamă a scos în evidență contribuția pe care întreaga grupă sindicală a adus-o în această privință. Au fost menționate astfel acțiunile întreprinse în scopul ridicării măiestriei pedagogice a cadrelor didactice, al dezvoltării conștiinței lor socialiste. Conținînd și aprecieri critice și venind cu recomandări pentru activitatea de viitor, darea de seamă a constituit astfel o însemnată bază de discuții.

În cuvîntul pe care l-au rostit profesorii Janeta Ionescu, Iulia Barbu, Aurelia Carapancea și alții au subliniat ajutorul important pe care l-a dat profesorilor grupa sindicală în lărgirea tot mai strînsă a lecțiilor de practică construcției socialismului. În acest sens — după cum au arătat vorbitorii — s-a acționat pe mai multe căi. A fost organizată studierea atentă a publicațiilor de specialitate și au avut loc cîteva schimburi de experiență cu privire la legarea teoriei de practică. Profesorul George Coțofan a vorbit despre rolul important pe care l-au avut adunările sindicale în îmbunătățirea procesului instructiv-educativ din școală. Organizate cu grijă și orientate spre problemele cele mai importante ale școlii, aceste adunări au ajutat eficient la extinderea unor metode bune ale unor diriginți, învățători și profesori, la înlăturarea operativă a lipsurilor ivite.

Vorbînd despre sprijinul pe care l-a primit din partea grupei sindicale, directoarea școlii, tov. Smaranda Ionescu, a arătat că aceasta a sprijinit buna desfășurare a ședințelor consiliului pedagogic, organizarea interesanțelor, a activității comisiilor metodice, fapt care a contribuit la ridicarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice.

Apreciind munca depusă de tov. Constantin Bejan, Ionescu Janeta, Rava Penelopa, Ion Lucreția și Ciocănescu Elena, membrii de sindicat i-au ales în biroul grupei sindicale.

Participanții la discuții au făcut noului birou al grupei sindicale numeroase propuneri prețioase menite să contribuie și mai mult la pregătirea profesională și politică a cadrelor didactice.

Prin felul cum s-a desfășurat, a-

dunarea de dare de seamă și alegeri de la Școala nr. 50 a constituit un prilej de întărire a muncii sindicale, de mobilizare și mai activă a învățătorilor și profesorilor la îndeplinirea cu cinste a înaltei misiuni ce le-a fost încredințată de partid — pregătirea și educarea tineretului nostru.

CORNEL STOLERU

*

Printre problemele cele mai viu dezbătute în adunarea generală de dări de seamă și alegeri care a avut loc recent la Școala medie nr. 14 din Capitală se numără și problema activității culturale desfășurate de grupa sindicală.

În darea de seamă și la discuții s-a arătat că toți membrii grupei sindicale au fost antrenati la diferite acțiuni culturale inițiate fie la nivelul școlii, fie la cel al comitetului sindical raional. Astfel, aceștia au participat săptămînal la scurte dezbateri pe teme privind cele mai importante evenimente politice interne și internaționale. S-au organizat cu regularitate și recenzii asupra unor lucrări importante pentru activitatea didactică, ceea ce a dus la lărgirea orizontului cultural și profesional al membrilor de sindicat. S-a relevat, de pildă, caracterul deosebit de interesant al recenziei asupra lucrării „Bazele educației comuniste”.

Aprecieri elogioase au înrunit și acțiunile desfășurate în grupa sindicală pentru vizionarea de spectacole. Au fost distribuite astfel aproape 200 de bilete pentru diferite spectacole de teatru, operă, film. Unele din aceste spectacole, ca de pildă filmul „Lupeni 29”, au fost vizionate în colectiv.

Multă preocupare a dovedit grupa sindicală și pentru cunoașterea de către învățători și profesori a frumusețelor patriei. În acest scop s-au organizat excursii la Sinaia și în Delta Dunării, care au constituit și un prilej de reconfortare, de odihnă.

Activul grupei sindicale de la Școala medie nr. 14 a ținut la curent pe membrii de sindicat cu acțiunile culturale organizate la clubul sindicatelor din învățămînt, mobilizîndu-i să participe la ele. Astfel, învățătorii și profesorii de la această școală au frecventat cu regularitate concertele prezentate la club, ca și alte manifestări culturale organizate în cadrul acestuia.

În adunarea generală participanții la discuții au cerut ca biroul nou ales al grupei sindicale să dezvolte și mai mult activitatea culturală, contribuind prin aceasta la ridicarea continuă a nivelului pregătirii membrilor de sindicat.

R. CONSTANTIN

De vorbă cu acad. prof. Eugen Macovschi despre

ORIGINEA VIEȚII PE PĂMÎNT

Problema originii vieții pe pământ — una din problemele cele mai larg discutate în biologie — trezește un interes deosebit în rândurile elevilor din ultimele clase ale școlilor medii. Pentru a veni în sprijinul profesorilor de științe naturale, chemați să lămurească această problemă în lumina celor mai noi rezultate dobândite de cercetarea științifică, un redactor al gazetei noastre a solicitat un interviu academicianului profesor Eugen Macovschi, șeful catedrei de biochimie de la Universitatea din București.

Care este cea mai nouă teorie asupra originii vieții pe pământ?

Cea mai nouă teorie cu privire la originea materiei vii a fost elaborată de academicianul A. I. Oparin și se bazează pe concepția materialist-dialectică după care viața este rezultatul dezvoltării firești a materiei. În această dezvoltare, care a durat multe milioane de ani, se pot distinge patru etape principale.

Prima etapă poate fi numită etapa formării abiogene a substanțelor organice. Pe atunci atmosfera pământului avea cu totul altă compoziție decât acum: ea cuprindea hidrogen, hidrocarburi gazoase, amoniac, vapori de apă și alte gaze, dar nu conținea oxigen liber. Razele soarelui, puternicele descărcări electrice din timpul furtunilor și radiațiile elementelor radioactive cuprinse în scoarța pământului acționau asupra acestor gaze și duceau la formarea unor substanțe organice, asemănătoare celor care se găsesc în corpurile ființelor vii actuale. Aceste substanțe erau antrenate de apele ploilor spre lacurile, mările și oceanele primare, unde reacționau între ele formând substanțe din ce în ce mai complicate. În urma acestor acumulări cantitative, la un moment dat s-a produs primul salt calitativ important: substanțele organice dizolvate în apele primare ale pământului au început să se adune unele cu altele, formând coacervate — un fel de picături insolubile în apă, care pluteau în interiorul apei în care s-au format.

Apariția coacervatelor marchează începutul celei de a doua epoci în evoluția materiei organice nevie pe pământ, epocă ce poate fi denumită epoca coacervatelor.

În decursul acestei epoci coacervatele au evoluat, devenind tot mai complicate. În picăturile coacervatelor s-au format diferite structuri asemănătoare celor din protoplasma celulelor vii actuale, precum și diferiți catalizatori. Datorită catalizatorilor, în interiorul acestor picături au început să se producă anumite transformări chimice. Acumulările calitative de acest fel au făcut ca la un moment dat să se producă pe planeta nouă cel de al doilea și totodată cel mai important salt calitativ, când materia nevie a coacervatelor s-a transformat în prima materie vie, primitivă, transformările chimice din coacervatele nevie devenind transformări metabolice ale materiei vii.

Astfel începe epoca a treia: epoca materiei vii primitive. Numim această materie „primitivă” deoarece ea s-a format și a început să existe în condițiile lipsei oxigenului liber din atmosferă. Prin urmare, această materie vie primitivă nu putea și nici nu avea cu ce să respire. Cu timpul însă, sub acțiunea luminii, în picăturile acestei materii vii primitive a început să se formeze o substanță colorată intens în albastru-verzui. Odată formată, aceasta a început să absoarbă razele de lumină, să capteze energia lor și să se descompună cu ajutorul ei apă, formându-se hidrogen și oxigen liber. Astfel, datorită materiei vii primitive — datorită vieții — a început formarea oxigenului liber. În decursul timpului acesta s-a acumulat în atmosferă, a cărei compoziție s-a modificat radical.

Când oxigenul liber s-a adunat în atmosferă în cantitate destul de mare, s-a produs cel de al treilea salt calitativ: transformarea materiei vii primitive în materie vie evoluată, capabilă să respire, asemănătoare celei ce se găsește în corpurile ființelor vii actuale.

În felul acesta a început cea de a patra epocă a dezvoltării materiei — epoca materiei vii evoluată — în cursul căreia din materia vie evoluată s-au format cu încetul microorganismele, plantele, animalele și apoi oamenii.

Pe ce cunoștințe predate anterior se pot baza profesorii pentru a-l ajuta pe elevi să înțeleagă fenomenul de transformare a materiei nevie în materie vie?

Profesorii trebuie să se sprijine pe cunoștințele elevilor în domeniul chimiei și, în primul rând, pe cunoștințele privitoare la compoziția chimică a organismelor vii. Elevii pot să înțeleagă mai ușor formarea organismelor dacă știu ce este o substanță albuminoidă, un zahăr sau o grăsime, materiale din care e alcătuit orice organism viu.

Explicațiile despre transformarea materiei nevie în materie vie trebuie să se sprijine pe cunoștințele de biologie. Este vorba în primul rând de cunoștințele despre evoluție și selecție în general, precum și despre evoluția organismelor vii în special — întrucât întreaga problemă a originii materiei vii este o problemă de evoluție. De asemenea, sînt necesare cunoștințele privind viața în

condiții anaerobe, deoarece materia vie primitivă a apărut și s-a dezvoltat la început în condiții de anaerobie. Apoi trebuie să se apeleze la cunoștințele elevilor cu privire la respirație, la viața aerobă, căci aceste cunoștințe ușurează înțelegerea transformării materiei vii primitive în materie vie evoluată, capabilă să respire.

Un aspect pe care nu trebuie să-l pierdem din vedere este explicația filozofică a modului de existență a materiei vii sub formă de protoplasmă, caracterizată de însușirea ei de bază — metabolismul. Pentru aceasta trebuie să ne sprijinim pe cunoștințele elevilor despre metabolism, asimilație și dezasimilație și, în limita posibilului, pe noțiunea de cataliză. În felul acesta ei pot înțelege mai ușor modul cum materia nevie se transformă în materie vie, caracterizată prin metabolism. Întrucît ne aflăm în clasele mari ale școlii medii, ai căror elevi studiază materialismul dialectic, ne putem referi la definiția vieții dată de Fr. Engels, după care viața este modul de existență a corpurilor albuminoide și acest mod de existență constă în esență în autoreînnoirea continuă a componentelor chimice ale acestor corpuri.

V-ați referit și la cunoștințele din chimie și fizică. Care sînt acestea?

Cunoștințele de chimie pe care ne vom bizui — cele referitoare la apă, la elemente chimice și diferiți compuși minerali și organici — vor da elevilor posibilitate să înțeleagă compoziția atmosferei primare a pământului și, măcar principal, modul cum s-au format pe cale abiogenă diferitele substanțe organice. Sînt necesare și cunoștințele despre energia radiantă, despre absorbția ei de către substanțele colorate, cunoștințele elementare despre fotoliza apei și despre fotosinteză, căci aceste două procese duc la eliberarea oxigenului din apă.

Apoi, pot fi utile cunoștințele sumare despre substanțele radioactive și radioactivitate, despre starea coloidală a materiei și, în limita posibilului, despre coacervate.

Cum li se poate explica elevilor cît mai clar noțiunea de coacervate?

În ceea ce mă privește, aș începe prin a arăta că moleculele diferitelor substanțe sînt atît de mici încît nu pot fi văzute la microscop. Aș menționa că în interiorul soluțiilor aceste molecule ale substanțelor dizolvate plutesc independent una de alta și, fiind foarte mici, nu împiedică trecerea luminii. De aceea, soluțiile acestor substanțe sînt limpezi.

În continuare aș explica că, în anumite condiții, moleculele unor substanțe dizolvate în apă încep să se adune unele cu altele, formînd un fel de aglomerări sub formă de picături, numite coacervate (acervus în limba latină înseamnă aglomerare, grămadă). Datorită dimensiunilor lor mari, aceste picături de coacervate sînt vizibile la microscop și, plutind în interiorul apei în care s-au format, împiedică trecerea luminii și dau soluției un aspect opac, lăptos.

Ce experiențe ar putea folosi profesorul pentru a da explicațiilor sale un caracter cît mai concret?

Li se poate arăta, de pildă, elevilor cam cum se prezintă picăturile de coacervate. Pentru aceasta este suficient să se pună la microscop o picătură din lapte diluat mult cu apă. Picăturile de grăsime din lapte care se văd la microscop seamănă oarecum ca aspect cu picăturile de coacervat.

Li se poate arăta elevilor, printr-o experiență simplă, și un coacervat veritabil. Punem într-o eprubetă o soluție de gumă arabică 1%, iar în altă eprubetă un volum egal dintr-o soluție de gelatină 1%; adăugăm la fiecare soluție cîteva picături de oțet. Ambele soluții sînt transparente. Cînd le amestecăm, se formează un lichid turbid. Ce s-a întîmplat? În soluții separate, particolele de gumă arabică și particolele de gelatină, fiind foarte mici, nu împiedică trecerea luminii și de aceea soluțiile lor sînt limpezi. Prin amestecarea celor două soluții, particolele de gelatină și cele de gumă arabică se adună formînd aglomerări sub formă de picături insolubile în apă, de dimensiuni relativ mari, care împiedică trecerea luminii. Din cauza aceasta lichidul amestecat apare turbid, lăptos. Dacă vom pune la microscop o picătură din acest lichid, elevii vor vedea că el este alcătuit din apă în care se află numeroase picături formate dintr-un material viscos — coacervatele.

Coacervatele nu sînt vii, dar — după concepția actuală — ele au reprezentat cîndva forma de trecere de la materia nevie la materia vie. Se poate spune chiar mai mult. Astăzi sînt destui oameni de știință care consideră că protoplasma vie este alcătuită dintr-o materie coloidală în stare de coacervat.

Drumul parcurs mai departe de materia vie, evoluată pînă la treapta superioară de organizare și evoluție a materiei — creierul omului — reprezintă o problemă vastă, de un interes pasionant, pe care poate o vom aborda cu ocazia altei discuții.

Lucrări practice de altoire în sera Palatului pionierilor

Despre programa examenului de maturitate

În cursul anului 1962—1963 s-a organizat, cu sprijinul larg al corpului didactic, o importantă acțiune pentru descongestionarea programelor și manualelor, în vederea mai bune desfășurări a procesului instructiv-educativ. Programele și manualele au fost supuse, după cum se știe, unei îndelungi discuții publice. Profesori de specialitate, oameni de știință și cultură, părinți, conducători ai organizațiilor U.T.M. și-au spus cuvîntul, aducînd prețioase contribuții la îmbunătățirea conținutului programelor și manualelor. Reducerile efectuate ca urmare a acestei acțiuni (la care, la unele obiecte de studiu din clasele VIII—XI, s-ar mai putea adăuga eventual și altele) dau posibilitatea unei mai temeinice aprofundări a problemelor esențiale la fiecare disciplină în parte.

Pentru profesorii care predau la clasa a XI-a se ridică de pe acum, în legătură cu aceste reduceri, o întrebare: la examenul de maturitate din sesiunea iunie 1964, candidații, actualii elevi din clasa a XI-a, vor fi interogați din întreaga materie pe care au studiat-o în clasele VIII—X sau se va ține seama de reducerile efectuate recent? (desigur că, pentru materia din clasa a XI-a, se va ține seama de aceste reduceri). Această întrebare se pune, bineînțeles, nu numai la limba și literatura română și la matematică (unde candidații li se cere, în afară de materia din clasa a XI-a, materia din clasele VIII—X), dar și la economia politică (obiect de studiu care se predă în clasa a X-a).

În ce ne privește, socotim că programa examenului de maturitate din sesiunea viitoare se cuvine să fie întocmită în spiritul recentelor reduceri. Într-adevăr, nu ar fi just să cerem actualilor elevi ai clasei a XI-a să pregătească pentru examenul de maturitate anumite capitole, lecții, date care în prezent nu mai figurează în programă, adică să

repete tocmai ceea ce s-a considerat ca fiind neesențial.

Acestei probleme trebuie să i se dea dezlegare de pe acum, pentru ca elevii, paralel cu însușirea materiei ce se predă în clasa a XI-a, să poată recapitula sub conducerea profesorilor și materia claselor anterioare.

În același timp, se simte nevoia ca Ministerul Învățămîntului să revizuiască și din alte puncte de vedere programa examenului de maturitate. Credem că nu greșim propunînd inițierea unor discuții pe marginea acestei probleme, întrucît ea are încă destule aspecte nerezolvate. Ar fi de discutat, de exemplu — cel puțin la limba și literatura română — dacă programa examenului de maturitate trebuie să coincidă neapărat cu programa claselor VIII—XI, care în linii mari cuprinde întreaga istorie a literaturii române de la origini și pînă azi, ca și noțiuni de teoria literaturii — și dacă nu e indicată o reducere a ei. În ceea ce ne privește, ținînd seama de cantitatea materiei pe care o au de parcurs în general candidații, socotim că multe capitole care tratează opere nesemnificative și scriitori mai puțin importanți, chiar dacă se studiază în clasele VIII—XI, pot să lipsească din programa examenului de maturitate. Aceasta ar da posibilitatea, în schimb, să se asigure o mai temeinică aprofundare a principalelor probleme ale literaturii noastre vechi, moderne și contemporane, ca și a unor chestiuni esențiale de teorie a literaturii.

Întrucît în cursul ultimilor ani au intervenit mai multe modificări în programe, se simte nevoia ca Ministerul Învățămîntului să publice programa examenului de maturitate, la toate obiectele de studiu, cît mai curînd — eventual din luna ianuarie 1964 — pentru ca viitorii candidați să aibă timp să se pregătească în mod organizat și temeinic.

Prof. VLADIMIR DOGARU
București

LECTII LECTII

Intreaga clasă atență la răspunsul dat.

Recapitularea mecanicii fluidelor

Ne aflăm în preajma încheierii studiului primei părți din fizica pentru clasa a IX-a, mecanica fluidelor. Este indicat să organizăm, după terminarea acestui studiu, o lecție recapitulativă menită să consolideze cunoștințele predate.

Experiența mi-a dovedit că o bună cale de recapitulare a mecanicii fluidelor este de a porni de la ideea că cele două legi predominând hidrostatica — principiul lui Pascal și principiul vaselor comunicante — nu sînt decît niște cazuri particulare ale ecuației lui Bernoulli. Pentru aceasta putem înlocui prin zero în expresia matematică a legii lui Bernoulli cele două viteze din dreptul secțiunilor diferite (legea lui Pascal, prin definiție, este adevărată numai cînd lichidul e în repaus, deci numai cînd $V = v = 0$). Substituția făcută atrage după sine anularea termenilor secunzi din ambele părți ale ecuației lui Bernoulli, ceea ce conduce la egalitatea care exprimă matematic conținutul legii lui Pascal:

$P = p = \text{constant} \text{ — Q.E.D.}$

În ceea ce privește principiul vaselor comunicante, în manual nu se dă decît o justificare empirică, experimentală a acestui principiu. Pentru a-l demonstra deductiv putem cere elevilor să-și reprezinte o conductă orizontală, pe care o desenăm pe tablă așa cum se vede în figura 1. Le vom arăta că, atîta vreme cît nu deplasăm pistonul și nu deschidem robinetul, lichidul va prezenta o suprafață liberă orizontală, ca și cînd s-ar găsi într-un vas oarecare. Prin urmare el nu se va revărsa prin perforațiile ce le-am face pe fața superioară a conductei. Le explicăm mai departe că, dacă montăm în fiecare perforație cîte o sondă avînd aspectul din figura 2 și dacă împingem pistonul și simultan deschidem robinetul, atunci, în urma mișcării lichidului, acesta va manifesta — conform legii lui Bernoulli — o presiune statică perpendiculară pe direc-

ția pereților. Datorită acestei presiuni apa va înainta în sonde pînă cînd acțiunea de jos în sus a presiunii statice va fi echilibrată de acțiunea contrară a presiunii hidrostatice pe care o posedă apa ce a înaintat de-a lungul sondei. Dînd acestui fenomen o expresie matematică, vom preciza că $P = -dgH$ și $p = dgh$. Evident că, dacă P este mai mare decît p (adică dacă S este mai mare decît s), atunci și cele două înălțimi, H și h , nu vor putea fi egale între ele.

Ajunși în această fază, pentru a obține expresia cantitativă a legii vaselor comunicante, nu avem decît — ca și în cazul demonstrării legii lui Pascal — să impunem condiția în baza căreia aceasta se justifică: lichidul trebuie considerat în repaus. Ceea ce înseamnă că în ecuația lui Bernoulli trebuie să facem substituția: $V = v = 0$. Or, dacă vitezele sînt egale — ca fiind ambele nule — rezultă că presiunile dinamice se anulează și ele, ecuația lui Bernoulli reducîndu-se doar la egalitatea $P = p$.

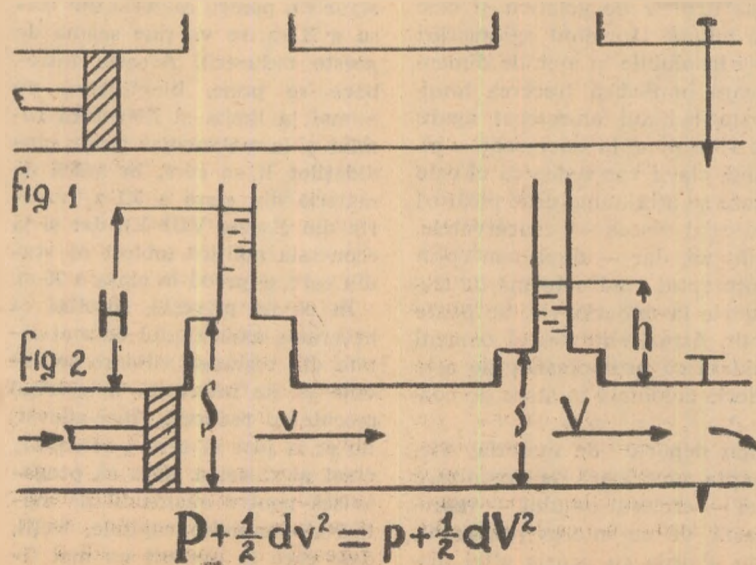
Ținînd seama de această egalitate, rezultă că cele două înălțimi ale lichidului din sonde devin și ele egale:

$H = h, \text{ — Q.E.D.}$

Se poate demonstra și faptul extrem de interesant că principiul vaselor comunicante rămîne aplicabil — în anumite condiții — chiar și cînd lichidul se află în mișcare. Astfel, reamintim elevilor faptul cunoscut anterior de ei că, pentru a avea înălțimi identice, presiunile statice trebuie să fie egale. Dar — după cum de asemenea se știe — egalitatea presiunilor statice se poate realiza nu numai cînd ambele presiuni dinamice sînt egale cu zero și cînd, deci, lichidul e în repaus, ci și atunci cînd vitezele V și v sînt diferite de zero, dar egale. Conform ecuației de continuitate, vitezele vor fi egale cînd secțiunile vor fi aceleași. Prin urmare, chiar și cînd lichidul se află în mișcare el urcă în vase comunicante pînă la aceeași înălțime, dacă la baza vaselor conducta de legătură are aceeași secțiune pe toată lungimea ei.

Recapitularea bine organizată a cunoștințelor privitoare la mecanica fluidelor consolidează aceste cunoștințe, dînd elevilor o bază temeinică pentru studiul ulterior al fizicii.

Prof. ST. FATULESCU

Memorizarea poeziilor

Examenul de maturitate arată că destul de mulți absolvenți ai școlilor noastre nu cunosc pe dinafară versuri. Chiar din Eminescu, Argezi sau Beniuc elevii reproduc cu greutate din memorie cîteva strofe răslețe, trunchiate, învățate mai ales în clasele V-VII. În general elevii din clasele a X-a sau a XI-a manifestă nedumire, contrarietate cînd le ceri să memoreze o poezie, fie ea cît de scurtă și ușor de reținut, într-atît acest obicei li se pare învechit și nepracticat, considerîndu-l de domeniul unei vîrste mai fragede.

Conștienți de importanța fixării cît mai durabile în mintea tinerilor a celor mai semnificative versuri din opera marilor noștri poeți, mulți dintre noi, profesorii de literatură, ne întrebăm cum să procedăm pentru a stimula în rîndurile elevilor din școala medie această activitate fără să le dăm impresia că a-această muncă e mecanică și inutilă, fără să depășim timpul prevăzut prin programă pentru studierea diferiților scriitori.

Iată cum am încercat să rezolv practic, la catedră, aceste probleme. Odată cu începerea studierii operei lui M. Eminescu, de exemplu, am dat elevilor din clasa a X-a o listă bibliografică în care sînt selectate cele mai semnificative poezii pe care elevii au obligația să le citească. Lista precizează în același timp poeziile sau fragmente ce urmează să fie memorizate pînă la terminarea studierii operei lui Eminescu. Această precizare, deși poate părea prea școlărească, ni se pare necesară deoarece dă elevilor o perspectivă mai îndelungată cu privire la ceea ce au de învățat, siguranța că vor învăța poeziile și fragmentele cele mai semnificative. Desigur, au fost alese operele indicate de programă pentru analiză sau caracterizare; unele poezii, ca de exemplu *Sara pe deal* sau *Și dacă...* fiind mai scurte, au fost recomandate în întregime pentru memorizare; din altele, ca *Împărat și prolețar*, *Călin* (*File de poveste*), *Scrisoarea III*, *Epigonii*, *Luceafărul* au fost selecționate anumite fragmente.

Știm cu toții că în timpul studierii operei unui poet e necesar să citim în clasă unele fragmente ale poeziei analizate sau, cînd e posibil, să o citim în întregime. Atunci însă cînd, în momentul expunerii, al analizei conținutului de idei și sentimente, noi, profesorii, ne bazăm pe reproducerea din memorie a unor strofe, obținem rezultate cu mult mai bune și prin aceasta dăm noi înșine un exemplu de cunoaștere a poez-

ziilor și de utilitate a memorizării lor.

Ce mijloace folosim pentru a verifica cunoștințele elevilor încadrîndu-ne în timpul prevăzut de programa școlară?

Înainte de toate, în cadrul verificării cunoștințelor putem cere elevilor cărora le solicităm să analizeze opera poetului respectiv sau un anumit aspect al ei să recite, spre exemplificare, unele pasaje din poeziile pe care le analizăm. La notare vom ține seama desigur și de felul în care au reținut elevii unele strofe mai semnificative. De asemenea îi vom îndruma ca și în compunerile lucrate acasă să exemplifice ideile lor prin versuri.

Dacă am dat elevilor spre memorizare o poezie întreagă, cum ar fi de exemplu *Sara pe deal*, pentru a putea verifica cunoștințele a cît mai mulți dintre ei într-o formă mai atractivă consacru 5—10 minute la sfîrșitul lecției pentru recitare. Un elev începe prima strofă, altul continuă cu strofa următoare.

Un alt procedeu de verificare a învățării unei poezii de 4—5—6 strofe este extemporala. Elevii primesc în acest caz note pentru scrierea corectă, din memorie, a poeziei respective.

În vederea stimulării învățării versurilor se poate organiza, în cadrul orelor puse la dispoziția profesorului, o oră de recitare. În ceea ce mă privește, am anunțat elevii, odată cu transmiterea bibliografiei, că la terminarea studierii operei lui M. Eminescu vom avea o oră de recitare din poeziile și fragmentele recomandate pentru memorizare. În această oră de recitare elevii vor putea dovedi cum au memorizat poeziile recomandate, cum au înțeles în decursul lecțiilor conținutul lor de idei și sentimente. În această oră notarea se va face ținînd seama de corectitudinea și expresivitatea recitării. Cer elevilor să recite respectînd logica sintactică a poeziei, muzicalitatea ei.

Organizez astfel de ore și cu prilejul studierii altor poeți cărora programul le acordă un număr mai mare de lecții ca T. Argezi, M. Beniuc etc. precum și cu ocazia studierii unei anumite teme. Bineînțeles nu exagerez în această direcție, pentru a nu supraîncărcă pe elevi.

Memorizarea celor mai frumoase poezii din literatura română contribuie și la dezvoltarea exprimării corecte nuanțate, la dezvoltarea vorbirii literare a elevilor și, în general, la dezvoltarea dragostei lor pentru poezie bună și la îmbogățirea culturii lor generale.

Prof. ZORINA REGMAN

Comentarii

CARUSEL

Ne-ar interesa, bineînțeles, pe toți să cunoaștem un procedeu care să dea cît mai multă varietate activității cu elevii în clasă în timpul lecțiilor, care să aducă mereu ceva nou în mersul obișnuit al activității și — mai mult încă — să poată schimba mereu atmosfera clasei. Veți spune că nu pare a fi prea ușor să alii un asemenea procedeu. Imposibil chiar, ar aprecia mulți dintre dv. Și totuși cineva l-a găsit și îl pune în practică sistematic și cu convingere.

Vreți să știți desigur unde? La o școală din Caracal.

Ca toate marile descoperiri și procedeele în cauză este simplu. Mai simplu chiar decît oul lui Columb. Se știe: clasa nu poate fi schimbată, mișcată din loc. Dar catedra, tabla, scaunul profesorului? Da, s-ar putea. Însă condițiile obiective nu permit decît schimbarea în cîteva poziții, pe cele patru laturi ale clasei sau cel mult în centru. Să drept, asta ar da oarecare varietate atmosferei dar, oricum, e prea puțin. Trebuie altceva. Încă un efort și ideea a răsărit strălucitoare, nouă, neașteptată, cuceritoare.

Nu se schimbă nimic. Băncile, catedra, clasa, totul ră-

mîne la loc. Doar elevii, într-o ordine prestabilită, vor efectua un continuu circuit de la o bancă la alta, de la un șir de bănci la altul și în această neînteruptă mișcare de carusel vor avea mereu în fața ochilor un alt unghi al clasei, apoi altul, și altul, și altul. Iată cum perpetua schimbare de unghi, de perspectivă, va sparge monotonia lecțiilor, va aduce mereu în ele un element nou, viu, proaspăt, va da elevilor posibilitatea să vadă clasa, profesorul, catedra, tabla, colegii și toate obiectele din jur din cu totul alt unghi, în altă lumină etc.

Unii spun că elevii trebuie să fie așezați în bănci după un plan dinainte chibzuit, care nu poate fi schimbat oricum. Că trebuie să ai grijă ca cei mai scunzi să stea în față și cei mai înalți, în fund, că trebuie să ai în vedere și considerente psihologice și dacă un elev este, de pildă, mai agitat, să nu-l așezi alături de altul tot alit de agitat.

Cum stăm atunci cu „inovația” de la Caracal?

V. O.

CAIETELE DE PRACTICĂ

Fiind un document important pentru evidența muncii individuale a elevilor, caietul de practică — în rubricile cărui a acestia își notează toate elementele procesului de producție urmărit sau al celui realizat de ei înșiși — îi ajută în același timp să-și sistematizeze observațiile, să le dea un caracter științific. Prin această caietul de practică devine, acolo unde folosirea lui este îndrumată cu pricepere, un mijloc real de precizare și consolidare a cunoștințelor și deprinderilor practice.

În caietele de practică ale ucenicilor care lucrează în secția de prese a uzinelor „Steagul Roșu” din Brașov sînt consemnate toate datele legate de procesele tehnologice la care au participat elevii, exemplificate cu schițe numeroase și clare. De multe ori, însemnările elevilor sînt însoțite de observațiile și semnăturile maistrilor-instrucători, ale maistrilor din producție, ale inginerilor și profesorilor de tehnologie. În acest fel caietele oglindesc nu numai activitatea concretă a elevilor la locurile de muncă, ci și modul cum sînt instruiți ei de către cadrele din producție ca și asistența tehnică pe care o primesc din partea responsabililor cu practica.

Maistrii-instrucători Alexandru Pirtea și Zoltan Timar, care îndrumă practica ucenicilor sculeri-universali din anii II, III și IV în cadrul secției de freze se preocupă permanent de modul cum

își completează aceștia caietele de practică. Ei îi ajută să-și noteze observațiile importante, esențiale, să-și întocmească schițele. Periodic, atunci cînd examinează cunoștințele și deprinderile profesionale ale elevilor, ei verifică și caietele de practică ale acestora.

Majoritatea maistrilor-instrucători de la Grupul școlar „Steagul Roșu”, ca și de la alte școli profesionale din Brașov, au înțeles că, pentru a-și dovedi pe deplin utilitatea, caietul de practică trebuie completat cu grijă, la fiecare oră de practică. Sînt însă și cazuri în care cei ce îndrumă practica elevilor nu acordă atenția cuvenită folosirii caietelor de practică, sau le restrîng foarte mult rolul. Bunăoară maestrul Ioan Robu și Ștefan Munteanu de la Grupul școlar „Steagul Roșu” au cerut elevilor care își făceau practica în secția de sculărie să-și noteze în caiete numai piesele pe care le lucrează la același banc cu ei, lăsînd astfel neconsemnate observațiile făcute de elevi în activitatea desfășurată alături de muncitorii la diverse mașini — activitate care reprezintă de fapt principalul conținut al practicii în această secție.

La Școala profesională „Partizanul Roșu” unele caiete conțin, de asemenea, doar note privind instructajul făcut periodic de maistrii-instrucători, fiind neglijate observațiile asupra activității e-

fectuate de elevi la mașini, împreună cu muncitorii. O folosire incompletă a caietelor de practică se constată și la anul I — strungari de la Școala profesională a uzinelor „Tractorul”. În caietele de practică ale elevilor acestui an figurau doar cîteva dintre procesele tehnologice ale pieselor pe care le au de executat. Unele schițe de lucru erau efectuate pe foi volante, caietele de practică fiind păstrate pentru a fi utilizate mai tîrziu...

În asemenea situații nu este vorba numai de lipsa de îndrumare, ci și de un control insuficient. Într-adevăr, deși controlul și verificarea caietelor de practică trebuie să se bucure de cea mai mare atenție, mai sînt cazuri în care ele sînt efectuate formal. La Școala profesională „Hidromecanica” unii maistri-instrucători încearcă să motiveze această situație prin lipsa de timp. Ei susțin că, îndrumînd practica unui număr mare de ucenici, nu au cînd să verifice minuțios, cu atenție, fiecare caiet pentru a face observații și a arăta eventualele greșeli. Dar trebuie oare să fie controlate zilnic toate caietele? Ele se pot controla pe rînd, numai să fie controlate cu seriozitate, făcîndu-se observații asupra calității lucrărilor executate de elevi, a timpului folosit etc. În acest fel semnătura maestrului n-ar mai certifica — cum se mai întîmplă încă din păcate uneori — desene și însemnări greșite, iar controlul lui ar fi un mijloc însemnat de dezvoltare a disciplinei și conștiințozității elevilor, a simțului lor de răspundere față de sarcinile încredințate.

Bine se procedează acolo unde controlul caietelor de practică nu e lăsat numai în seama maistrilor-instrucători și a profesorilor de tehnologie, ci este efectuat înțeles de muncitorii, de șefii echipelor sau ai secțiilor în care muncesc ucenicii, cei mai în măsură să știe ce au lucrat elevii și cum au lucrat. Pe de altă parte acest procedeu, dezvoltînd interesul muncitorilor pentru instruirea elevilor ce le-au fost încredințați, contribuie direct la o mai bună desfășurare a practicii.

Valorificarea din plin a posibilităților pe care le oferă utilizarea caietelor de practică pentru verificarea și stimularea participării active, creatoare, a elevilor la lucrările practice în cadrul muncii de pregătire profesională, constituie o sarcină de mare însemnătate a colectivului din școlile profesionale.

M. ALEXANDRU

Îndrumați de maistru, elevii școlii profesionale a uzinelor „Autobuzul” lucrează la sudura metalelor

Procedee eficiente în predarea tehnologiei

Mecanizarea în ritm susținut a lucrărilor efectuate pe marile șantiere, introducerea în cadrul acestor lucrări a unor noi tehnologii de producție și a unor materiale noi cer o continuă îmbunătățire a conținutului și metodei predării în școlile ce pregătesc muncitorii și tehnicienii pentru sectorul construcțiilor. Iată de ce colectivul didactic al centrului nostru școlar se preocupă cu insistență de ridicarea nivelului muncii pe care o desfășoară, de folosirea unor metode cât mai corespunzătoare. Căutările întreprinse pînă acum în această direcție ne-au permis să ajungem, după cum arată rezultatele, la unele soluții bune.

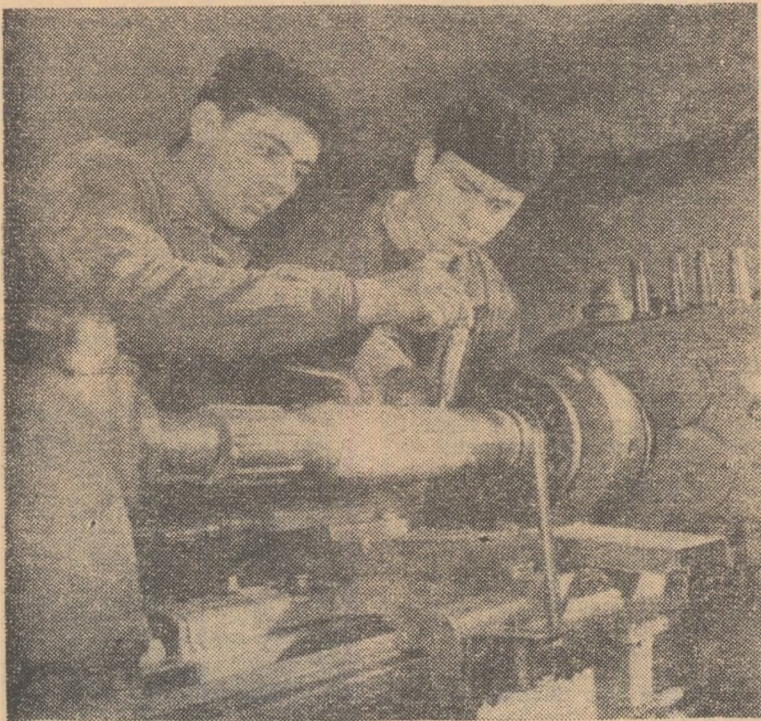
De exemplu, în legătură cu predarea cunoștințelor de specialitate la clasele de ucenici constructori am început să folosim în ultimul timp, două procedee cu caracter intuitiv. Primul dintre aceste procedee constă în prezentarea la lecții a diafilmelor și filmelor documentare privind anumite tehnologii de lucru utilizate pe șantierele de construcții. În această privință există un material valoros, înfățișînd executarea construcțiilor din panouri mari prefabricate, utilizarea unor tehnici noi în finisajul clădirilor etc. Folosim asemenea diafilme și filme, integral sau doar fragmentar, într-un număr tot mai mare de lecții. Predarea cunoștințelor paralel cu prezentarea unor imagini sugestive privind aplicarea unei noi tehnologii de lucru se îmbină strîns în lecții cu prezentarea avantajelor economice ale utilizării corecte a noii metode, atît pentru întregul șantier cît și pentru fiecare muncitor în parte.

După părerea colectivului didactic al școlii noastre există încă vaste posibilități pentru îmbogățirea materialului necesar efectuării proiecțiilor. Ne gîndim în această privință la numeroasele fragmente din jurnalele de actualități, prezentînd tehnologii moderne de executare a construcțiilor — utilizarea cofrajelor glisante, ridicarea cu mijloace hidraulice a elementelor de acoperiș etc., la actualitățile tehnico-științifice prezentate în cadrul programelor de la cinematograful „Timpuri noi” care ar trebui vizionate și selecționate periodic de către o comisie alcătuită din profesori de specialitate. De asemenea, considerăm că cercurile foto existente în unele școli pot fi orientate către realizarea de diapositive și chiar de diafilme didactice. În ceea ce ne privește ne-am propus să realizăm în acest an cîteva asemenea lucrări.

Al doilea procedeu se referă la utilizarea ilustrațiilor în cadrul predării. Am remarcat că, deși conținutul științific al manualelor este în general valoros, ele sînt abordate de unii elevi cu oarecare ezitare, datorită faptului că nu au suficiente ilustrații explicative. Am alcătuit de aceea cîteva caiete-curs, ilustrate în culori, care cuprind cunoștințele de bază din anumite capitole. Fiecare noțiune din text este însoțită de o mică ilustrație, executată în factura desenelor animate, care atrage atenția elevilor asupra elementelor esențiale ale noțiunilor respective. Utilizîndu-se cîteva din aceste caiete-lecție în predarea tehnologiei meseriei la două clase, în timp ce la celelalte clase s-a efectuat predarea pe baza metodei obișnuite, adică numai cu planșe și manuale, s-a constatat că elevii primelor două clase și-au însușit la un nivel superior cunoștințele predate.

Ne străduim să îmbinăm strîns utilizarea unui cît mai bogat și mai variat material intuitiv cu însușirea cunoștințelor tehnologice de către elevi, direct pe șantiere. Faptul că mulți dintre ucenicii noștri din anul III execută integral, cu deosebire îndemînată, toate lucrările pe care le primesc demonstrează eficiența metodelor utilizate în ultimul timp și ne mobilizează pe linia continuării lor îmbunătățiri.

Arh. J. RĂDULESCU
Centrul școlar de construcții nr. 1
București

Instructaj practic la Școala profesională de pe lângă S. M. T. Videte, regiunea București

Carențe editoriale

Un număr însemnat de specialiști cu înaltă calificare din producție, dornici să contribuie la pregătirea temeinică a celor care miine vor deveni muncitori și tehnicieni în marile uzine, pe șantiere, în marile unități agricole socialiste, și-au asumat sarcina de profesori, predînd disciplinele de specialitate în școlile profesionale și tehnice. De asemenea, mulți maistri cu experiență din producție au primit cu bucurie misiunea de mare răspundere a instruirii ucenicilor și elevilor în atelier-școală, a îndrumării lor în producție.

Prin specificul pregătirii și al activității lor anterioare, acești profesori și maistri-instrucători, stăpîni pe o sferă vastă de cunoștințe de specialitate privind tehnica modernă, nu dispun în egală măsură de cunoștințe metodico-pedagogice, pe

care trebuie să și le însușească de abia acum. În sprijinul realizării acestei dorințe vin articolele din publicațiile de specialitate care dezbate probleme privind pedagogia și metodică învățămîntului profesional și tehnic. Dar pentru studiul sistematic al profesorilor și maistrilor instructori sînt absolut necesare o serie de lucrări ample — studii metodice, culegeri de articole privind experiența predării și a desfășurării instruirii practice în atelier-școală, în laboratoare și în producție etc.

Editura didactică și pedagogică, ale cărei strădăni pe linia asigurării învățămîntului profesional și tehnic cu manuale școlare de calitate a fost apreciată în repetate rînduri, nu a depus aceeași străduință și în domeniul editării unor lucrări valoroase cu caracte-

tor pedagogic și metodic necesare acestui învățămînt. În ultimii ani numărul titlurilor apărute în acest domeniu poate fi socotit pe degetele unei singure mîini. Lucrări înscrise cu mult timp în urmă în planul editorial au dispărut din acest plan pe parcurs sau au fost reportate de la an la an fără să vadă nici pînă în prezent lumina tiparului. În planul editorial pe anul 1964 figurează o singură lucrare metodică pentru învățămîntul profesional și tehnic. Colectivul editorial sprijină în slabă măsură activitatea autorilor cu care a încheiat contracte, nu stimulează suficient pe specialiștii cu experiență să participe la realizarea unor studii cu caracter metodic și pedagogic. Așa se explică și faptul că puținele lucrări apărute în

acest domeniu nu sînt întotdeauna pe deplin corect răspunzătoare. Bunăoară, anul trecut a apărut o culegere de articole și studii traduse. Utilă într-o măsură, această culegere acuprins însă, datorită unei selecții neriguroase, o serie de studii efectuate cu ani în urmă, pe care înșiși autorii lor le consideră depășite din multe puncte de vedere.

Corpus didactic din învățămîntul profesional și tehnic speră că redacțiilor de specialitate ai Editurii didactice și pedagogice vor reflecta mai serios la necesitățile acestui învățămînt și vor răspunde, prin editarea unor lucrări metodico-pedagogice valoroase, cerințelor care li se pun pe această linie.

TEODOR NIȚULESCU
Responsabilul comisiei metodice a școlilor metalurgice din Capitală

MATERIAL DIDACTIC cu mijloace locale

Pentru lucrările frontale de laborator

Pentru lucrările de laborator referitoare la legea lui Ohm și la legarea conductorilor în serie am confecționat cu elevii, în cadrul cercului tehnic pe care-l conduc, 13 dispozitive simple, ușor de minuit și al căror model e următorul:

Pe o planșetă de lemn lustruit cu lungimea de 45 cm și lățimea de 12 cm am fixat 3 rezistențe de reșou de 20—30 ohmi. Sursa de curent este constituită dintr-o baterie sau din două baterii de buzunar legate în serie. Ea se conectează la bușele 1 și 2, iar la bușele 3 și 4 se conectează un ampermetru. Între bușele 1 și 3 (sau 4 și 5, sau 2 și 13, 8 și 10, 6 și 14, 15 și 7, 8 și 16 etc.) legătura se face printr-un conductor de cupru izolat cu material plastic colorat în roșu sau în altă culoare care să se armonizeze cu culoarea plăcii.

Pentru demonstrarea legii lui Ohm se procedează astfel: se conectează sursa — o baterie de 4,5 V la bușele 1—2, ampermetrul la bușele 3 și 4, iar între bușele 5 și 6 se pune un călăreț (călărețul este format din două banane unite printr-un conductor izolat cu material plastic, de 5—6 cm lungime). De asemenea, se pune un călăreț între bușele 7 și 13. Un voltmetru, conectat la bușele 14 și 15, arată tensiunea. Apoi se conectează două baterii. Se înseamnă tensiunea și intensitatea. Se constată că raportul dintre tensiune și intensitate este constant. Se repetă experiența

cu rezistențele 6—7—9—8 obținute prin conectarea de călăreți la bușele 5—6, 7—9, 13—10. Se obține aceeași valoare pentru raportul dintre tensiune și intensitate (folosindu-se tensiuni de 4,5 V și 9 V).

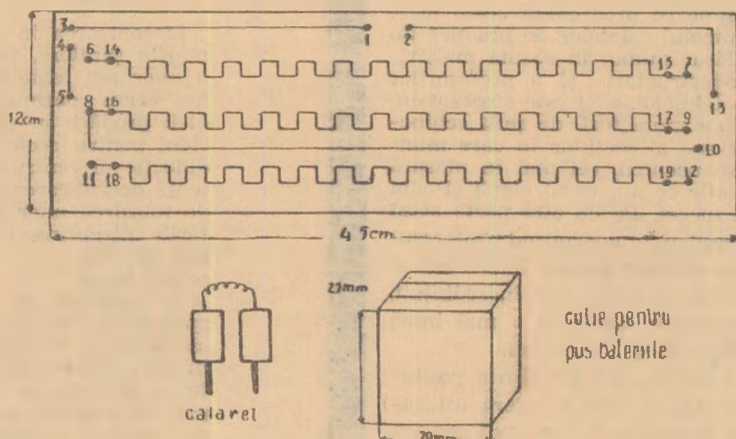
Pentru a determina rezistența echivalentă în cazul legării conductorilor în serie, se conectează sursa de 9 volți între bușele 1 și 2, ampermetrul la bușele 3 și 4, călăreții între bușele 5—6, 7—9, 8—11, 13—12. Se măsoară cu voltmetrul tensiunea între bușele 14 și 15, apoi între bușele 16 și 17, 18 și 19. Se obțin astfel diferite tensiuni. Se măsoară tensiunea între bușele 14 și 19. Se obține tensiunea totală U egală cu suma aritmetică a celor trei tensiuni parțiale. Se măsoară intensitatea cu amper-

metrul și prin calcul se află rezistența totală. Se determină fiecare din cele trei rezistențe prin calcul. Se verifică apoi rezistența totală care este egală cu suma aritmetică a celor trei rezistențe parțiale.

O altă experiență ce se poate realiza este experiența care dovedește că intensitatea e aceeași în orice punct al circuitului. Se conectează ampermetrul între bușele 3 și 4, sau între bușele 5—6, 11 și 8, 7 și 9 etc., și se constată aceeași intensitate.

Pentru baterii am confecționat cutii paralelipipedice din lemn, cu trei despărțituri. În fiecare despărțitură se poate pune o baterie.

S. MORA
profesoară la Școala
medie nr. 15
București

La lecțiile de chimie

Prin specificul lor cunoștințele de chimie pot fi demonstrate în mod practic chiar și în condițiile în care nu dispunem de un laborator special pentru efectuarea experiențelor. Cu ajutorul elevilor putem procura prin mijloace locale numeroase materiale în vederea acestor experiențe ca și planșe, scheme, grafice etc. necesare ilustrării explicațiilor.

Fiecare profesor poate amenaja în școală unde lucrează un dulap în care se păstrează câteva stative cu eprubete, câteva lămpi de spirit (de preferință cite o lampă pentru fiecare bancă), clești din lemn pentru ținut eprubetele în flacăra (în număr egal cu numărul elevilor din clasă), trepiede, câteva creuzete și câteva pahare berzelius, o pilnie și hirtie de filtru. Mare parte din aceste materiale absolut necesare experiențelor de chimie pot fi confecționate de elevi, sub îndrumarea profesorului de specialitate.

Bunăoară, din câteva stânguii de lemn pot fi confecționate cu ușurință stative pentru 10—20 eprubete. Lămpile de spirit care trebuie procurate în număr cât mai mare, astfel încât să avem o lampă pentru doi elevi, pot fi confecționate din sticle de cerneală prevăzute cu un dop acoperit de o placă metalică prin care vom trece un fitil subțire.

Tot cu ajutorul elevilor putem confecționa clești de lemn, în număr suficient de mare astfel ca fiecare elev să aibă un clește pentru a ține eprubeta deasupra flăcării. Cleștii se pot realiza cu ușurință din două bucăți de lemn scobite la un cap (în așa fel încât să poată cuprinde o eprubetă) și priate între ele printr-o sirmă în spirală, care să facă posibilă depărtarea și apropierea celor două brațe ale cleștelui.

Trepiedul pe care vom monta, deasupra flăcării, experiențele ce cer o încălzire mai îndelungată poate fi confecționat dintr-un triunghi de sirmă mai groasă fixat pe trei picioare din aceeași sirmă. La partea de jos sirmă va fi îndoită în unghi drept, pentru a asigura stabilitatea trepiedului.

Cu ajutorul acestor ustensile de laborator, al citorva substanțe chimice (acid clorhidric, acid sulfuric, acid azotic, clorură de sodiu, carbonat de calciu, zinc, cupru, magneziu etc.) și al citorva reactivi (dintre care nu trebuie să lipsească hirtia roșie și albastră de turnesol, fenolfaleina și albastrul de metilen) se pot organiza lucrări practice frontale pentru lecțiile referitoare la oxizi, baze, acizi, săruri, pentru studiul hidrogenului, al halogenilor etc.

Cu multă ușurință putem confecționa cu elevii și o serie de planșe sau scheme necesare lecțiilor de chimie. De pildă, pe o coală mare de carton poate fi reprodus în tuș, după manual, sistemul periodic al elementelor care va constitui un auxiliar prețios pentru lecțiile de chimie despre clasificarea elementelor, metale și metaloizi. În același mod poate fi confecționată o planșă reprezentând structura atomului în concepția lui Rutherford și în cea a lui Niels Bohr, pentru a fi studiate prin comparație. Procesul de preparare a acidului sulfuric poate fi înțeles cu ușurință de elevi dacă vom folosi în expunerea lecției o schemă reprezentând etapele acestui proces. La fel pentru lecțiile de chimie organică se pot confecționa planșe în tuș reprezentând formulele structurale ale celor mai importante hidrocarburi saturate și nesaturate, cicluri benzenice etc.

Înzestrarea școlii, în afară de materialele pe care le primește de la I.M.D., cu asemenea materiale deosebit de utile și destul de ușor de procurat va face posibilă predarea chimiei în strânsă legătură cu practica, asigurând însușirea temeinică a cunoștințelor predate.

C. DEMETRESCU

Profesoara E. Nimigean lucrând la un nou material didactic — globul-ceas

Amenajarea terenului geografic

Materialul didactic folosit la timpul oportun în cursul lecțiilor, ca și lucrările efectuate în laborator și pe terenurile școlare îi fac pe elevii mai atenți, mai activi, contribuind în același timp la mai adâncă înțelegere a celor predate și la legarea cunoștințelor de practică. În aceste condiții elevii se deprind să lucreze singuri, învață să observe independent anumite fenomene ale naturii, să minuiască instrumentele, să cunoască principiile de funcționare ale aparatelor și înregistrările pe care le fac acestea, să consemneze și să analizeze cele constatate.

Toate aceste motive m-au îndemnat să-i antrenez pe elevii mei de la Școala de 8 ani nr. 39 din Capitală în amenajarea unui teren geografic și în instalarea unei stații meteorologice. Am constatat cu bucurie că, după ce acestea au fost terminate, chiar și acei elevi care înainte erau mai puțin atrași de studiul geografiei au arătat un interes deosebit pentru acest obiect.

Într-un timp relativ scurt am reușit, cu ajutorul elevilor din clasele V—VII, să realizez o mică stație meteorologică, astronomică și topografică pe terenul școlii și să înzestrez cabinetul de geografie cu aparate utile demonstrațiilor practice.

În prezent terenul geografic al școlii dispune de aparate pentru măsurători topografice (tachimetre, alidadă, busolă cu teodolit, echere, pantometre), aparate pentru determinarea fenomenelor atmosferice (termometru obișnuit de maximă și minimă, termometru tip Savinov pentru măsurarea temperaturii solului în vederea determinărilor agroc climatologice, higrometre, barometre). Toate aceste aparate au fost procurate de la Institutul Meteorologic Central, reparate și recondiționate cu ajutorul elevilor. Am confecționat de asemenea cu elevii un pluviometru, folosind două corpuri de pluviometre procurate de asemenea de la Institutul Meteorologic Central. Anenometrul pentru determinat viteza vântului a fost confecționat de elevi, care au montat un stîlp în mijlocul terenului geografic și au improvizat cele patru pîlnii ale anenometrului din cutii de conserve.

Părinții elevilor au fost și ei antrenați în amenajarea stației meteorologice. Astfel, cu ajutorul unor părinți mecanici de meserie, am montat girueta pentru determinarea direcției și tăriei vântului.

Pentru lecțiile de geografie din clasă am confecționat cu elevii hărți fizice și economice de placaj, ca și planșe prezentând situația economică a unor țări, a unor regiuni sau raioane din țara noastră. Tot din placaj am confecționat o machetă a Sistemului planetar. Planetele, reprezentate prin bile colorate de diferite mărimi și luminate cu becuri, au fost fixate pe fondul de placaj, unde este indicat și sensul mișcării planetelor.

Am confecționat din obiecte de aluminiu colectate de elevi, care au fost topite, un glob pămîntesc cu diametrul de 1/2 m.

Pe acesta au fost reprezentate cu vopsea continentele, mările și oceanele.

Globul-ceas, mecanism mai dificil de realizat, a fost construit dintr-un glob pămîntesc la care am adaptat un ceas ce indică ora pe diferite meridiane ale globului. Pe același glob se poate ține și mișcarea Lunii în jurul Pământului ca și poziția exactă a Lunii față de Pământ. Pentru aceasta am adaptat la el un angrenaj de roțițe care mișcă bila reprezentînd Luna în jurul globului.

Reproducînd din tratate de specialitate fotografii care prezintă fenomene meteorologice sau geografice am realizat un bogat material distributiv, pe care îl folosesc la explicarea fazelor Lunii, a eclipselor, a influenței atracției Lunii etc.

Pentru lecțiile despre formele de relief am realizat, din lutișor sau plastilină, machete care prezintă varietatea formelor de relief a unei regiuni. Din rigle gradate am confecționat un pantograf, folosit la calcularea proporției hărților.

Experiințe pe terenul geografic al Școlii nr. 39 din Capitală

Pentru a demonstra încrețirea straturilor am alcătuit un dispozitiv special dintr-o cutie de lemn cu geam, în care am instalat fișii de hirtie asupra cărora acționează din afară 2 pistoane. Sub presiune fișii de hirtie se încrețesc, demonstrînd încrețirea scoarței Pământului, respectiv mișcările orogenetice.

Albumele tematice alcătuite de noi, cuprinzînd aspecte geografice, economice sau politice din diferite țări constituie de asemenea un material auxiliar prețios pentru lecțiile de geografie. De asemenea, ne sînt foarte utile albumul cu vederi din diferite zone de vegetație, ca și planșele în culori cu aspecte din zonele de vegetație mai importante.

Toate aceste materiale realizate prin contribuția profesorilor de specialitate și a elevilor au făcut posibilă înzestrarea școlii noastre cu un bogat și variat material didactic, care contribuie substanțial la ridicarea nivelului predării geografiei.

Prof. ELISAVETA NIMIGEAN

Casele de copii

Recent a avut loc la Prundul Birgăului (regiunea Cluj) un schimb de experiență între cadrele conducătoare din casele de copii școlari și preșcolari ca și din școlile în care învață elevii din aceste case.

Consfătuirea, organizată de Ministerul Învățământului prin I.P.C.D. București, a reliefat dăruirea de sine cu care lucrează pedagogii din casele de copii. Înțelegându-și datoria, aceștia se străduiesc să-i înconjoare pe copii cu dragoste și căldură, să facă așa încât ei să se simtă ca într-o adevărată familie plină de afecțiune, de interes pentru viața și viitorul lor.

În consfătuire s-a subliniat necesitatea îmbogățirii metodelor de muncă în casele de copii în scopul sporirii aportului lor la educarea și instruirea celor mici, s-a scos în evidență însemnătatea perfecționării continue a muncii educatorilor prin cunoașterea temeinică a teoriei pedagogice și a experienței înaintate, necesitatea unei colaborări strinse între casa de copii și școală.

Oglindim, în cele ce urmează, modul cum au fost dezbătute în consfătuire câteva din problemele muncii în casele de copii.

Colaborare cu școala

Precum se știe, în casele de copii școlari și preșcolari vin copii din medii diferite, de obicei orfani, din familii dezorganizate sau ai căror părinți, fiind bolnavi, nu se pot ocupa de creșterea lor. Așa dar, casa de copii și colectivul ei de educatori constituie a doua familie a acestor copii, o familie care, ca toate celelalte, trebuie să ofere căldură și afecțiune părintească, să arate multă grijă pentru instruirea copiilor, pentru sănătatea lor fizică și morală. Iată de ce în fața educatorilor din casele de copii se ridică probleme de o importanță deosebită. Împreună cu școala, aceștia trebuie să se ocupe de creșterea copiilor, împlinind sarcina pe care o are familia de a contribui la cultivarea celor mai alese trăsături de caracter, la formarea „fiilor” ei în spiritul moralei și concepțiilor comuniste.

Pornind de la cerințele muncii în casele de copii, participanții la consfătuire au subliniat că o sarcină de cea mai mare însemnătate a colectivului de educatori din aceste case este de a colabora strins cu școala.

Schimbul de experiență în această direcție a scos la iveală unele procedee eficiente. S-a arătat astfel că, menținând o legătură permanentă cu școala unde învață elevii, din casa pe care o conduce, directoarea casei de copii numărul 6 din București a obținut ca ei să fie surprinși în cel mult două clase paralele. Educatorii au dobândit astfel posibilitatea de a urmări mai bine activitatea copiilor în clasă. Totodată, conducerea Școlii de 8 ani nr. 119, la care învață elevii de la casa de copii nr. 6 din București a încadrat clasele respective cu cei mai buni profesori și cei mai experimentați

La școlile din Pitești, din Piatra Neamț etc. învățătorii și profesorii asistă la orele de meditații din casele de copii și invers, educatorii asistă la lecții.

Pentru întărirea legăturii cu școala se mai obișnuiesc organizarea în comun a ședințelor de consiliu pedagogic. În unele locuri diriginții participă la consiliile pedagogice ale caselor de copii, iar educatorii care lucrează aici la cele ale școlilor. Experiența unor case cum ar fi casa de copii nr. 2 din Sibiu, casa de copii din Buzău etc. a arătat că acest procedeu duce la găsirea celor mai bune soluții pedagogice pentru rezolvarea diferitelor probleme de educație pe care le ridică colectivul de elevi ai casei de copii, pe baza informării reciproce asupra manifestărilor elevilor, pe baza întregirii concluziilor trase de ambele părți cu privire la fiecare copil, prin împărtășirea unei experiențe largi în munca educativă.

O problemă care preocupă conducerea caselor de copii și ale școlilor este perfecționarea continuă a pregătirii metodice a colectivului de educatori, învățători, profesori. În acest scop, atât în casele de copii cât și în școli se organizează variate activități metodice, se dă o atenție deosebită studiului individual și schimbului de experiență. În dorința ca ridicarea nivelului profesional să se realizeze cât mai repede și mai bine, unele școli au inclus și pe educatorii din casele de copii în comisiile metodice, dându-le prilejul de a participa intens la activitatea acestora.

În vederea evitării paralelismului în activitate, multe școli elaborează planul general anual de muncă ținând seama de planul de muncă al casei de copii. În acest fel se prevăd unele acțiuni comune, mai ales în direcția activității în afara de clasă și extrașcolare și se evită repeta-

rea altora. La casa de copii din Prundul Birgăului, la casa de copii nr. 1 din București etc. se urmărește și stabilirea unei concordante depline între planurile de muncă ale diriginților școlii și ale educatorilor din casele de copii.

Metodele și procedeele de muncă popularizate în consfătuirea de la Prundul Birgăului vor mobiliza desigur colectivele pedagogice să găsească și alte mijloace pentru întărirea continuă a colaborării dintre casa de copii și școală.

Organizarea timpului liber

Această problemă este strins legată de dezvoltarea multilaterală a copiilor, de cunoașterea intereselor lor, de dezvoltarea aptitudinilor pe care le au. De aceea, referatul prezentat de casa de copii de la Prundul Birgăului cu privire la organizarea muncii în afara de clasă și extrașcolare ca și activitățile practice bogate la care au asistat participanții la schimbul de experiență au prilejul discuții vii.

În cadrul acestor discuții s-a subliniat că esența problemei nu constă atât în clarificarea noțiunii de „timp liber” — cel ce rămâne în afara orelor efectuate la clasă și de îndeplinirea temelor sau cel de care copiii dispun cum vor, în afara orelor de program — ci în a asigura fiecărei activități un caracter interesant, atractiv. Copiii sînt fericiți atunci cînd li se oferă prilejul de a face ceva util, de a vedea rezultatele activității lor. S-a observat îndeosebi că, în vederea dezvoltării copiilor de la Prundul Birgăului la cercul de împăiere a animalelor (cercul cel mai tânăr din cele șase cercuri vizitate de participanții la schimbul de experiență, dar avînd deja peste 60 animale împăiate, mari și mici). Deosebit de mult îi atrage pe copii și acțiunea de cunoaștere a faunei și florei locale, de adunare în pădure sau la riu a materialului necesar activităților din cercul de științe naturale. Prin astfel de activități cunoștințele teoretice se leagă ca de la sine de viață, de practică.

Casa de copii de la Prundul Birgăului, puternic sprijinită de organele regionale, a creat o bază materială corespunzătoare pentru toate cercurile: și pentru cercul de muzică — mult îndrăgit de copii și cu rezultate foarte bune — și pentru cel de pictură-sculptură — un cerc activ, în care copiii lucrează cu pasiune — și pentru cel de foto-amatori etc.

Cît de eficientă poate fi activitatea cercurilor o dovedește următorul fapt. În anii trecuți conducerea casei de copii a primit din partea multor copii slabi la învățatură cereri insistente de a fi înscrși la activitățile de cerc. S-a căzut de acord să se admită participarea acestora, cu condiția îmbunătățirii situației la învățatură. După un an, analizîndu-se comparativ procentele, s-a constatat că numărul elevilor slabi a scăzut cu circa 50 la sută.

În organizarea timpului liber, casele de copii folosesc mult activitatea bibliotecii. La casa de copii numărul 6 din București, ca și la alte case, se organizează des excursii și vizionări de spectacole. Copiii din Beiuș participă cu dragoste la activități de utilitate socială, pentru că li se deslușește sensul muncii lor. La această casă de copii, care are școală proprie, organizarea timpului liber este strins împletită cu alte activități în vederea orientării profesionale a copiilor. Se cercetează ce interese manifestă ei, ce doresc să devină în viață, se verifică stabilitatea intereselor lor și în funcție de aceasta li se arată spre ce profesii se pot îndrepta. În legătură cu aceasta se organizează

discuții în orele de dirigenție vizite în întreprinderi, întâlniri cu muncitorii fruntași.

În casele de copii preșcolari

Cultivarea dragostei pentru muncă începînd încă de la vîrsta preșcolară — iată o problemă care a reținut cu deosebire atenția participanților la consfătuire. Unii din aceștia au subliniat pe bună dreptate că efectul educativ al muncii trebuie măsurat nu numai după cantitatea și calitatea ei, cît după rezultatul pe care îl are aceasta asupra comportării morale a copiilor: grija față de bunurile casei, față de cele de uz personal, comportarea disciplinată la masă, în dormitoare, cu prilejul diferitelor activități, respectul față de toți cei ce muncesc, deprinderile de autoservire și deservire însușite etc. Participanții la discuții au arătat totodată că există copii care au o atitudine necorespunzătoare față de bunurile casei, față de muncă, își aruncă sau strică obiectele de îmbrăcăminte și jucăriile, așteaptă să fie îmbrăcați și hrăniți, nu se încadrează în regimul casei.

Prevenirea și înlăturarea unor asemenea neajunsuri, trezirea interesului pentru muncă și formarea deprinderilor elementare de activitate se realizează în casele de copii preșcolari de la Arad, Sibiu, Cîsnădie, București pe căi diferite. Astfel copiii sînt ajutați să cunoască munca adulților, realizările obținute de aceștia printr-o activitate plină de elan. Se intensifică activitatea individuală cu aceia care se descurcă mai greu în muncă, sînt îndrumați spre diversele activități și copiii timizi, neîndemnativi.

În mod deosebit s-a subliniat însemnătatea jocului, mai ales la grupele mici, în vederea exercitării și consolidării anumitor deprinderi de muncă. Jocul copiilor a fost folosit la casa de copii din Arad și pentru a face mai accesibile unele sarcini, acestea fiind incluse printre elementele unor jocuri organizate cu copii.

Tot pe linia educării copiilor prin și pentru muncă au fost menționate, ca procedee eficiente, controlul și analiza îndeplinirii sarcinilor, controlul reciproc în ceea ce privește păstrarea îmbrăcăminții, ordinea la locul de activitate și de joc, curățenia etc.

Dezbatînd aspectele muncii în casele de copii preșcolari participanții la consfătuire au analizat pe larg și problema dezvoltării gândirii și vorbirii copiilor. După cum se știe, copiii care vin în aceste case au un nivel foarte diferit de dezvoltare, datorită condițiilor social-educative anterioare. În timp ce unii sînt bine dezvoltați, alții au un cerc de cunoștințe foarte limitat, un vocabular sărac, prezintă tulburări de vorbire. Această situație impune educatorilor sarcina de a asigura dezvoltarea tuturor copiilor la nivelul corespunzător vîrstei, în așa fel încît la intrarea în școală ei să poată face față cerințelor învățămîntului.

Căutînd să îndeplinească această sarcină, educatoarele de la casele de copii din Prundul Birgăului, Sibiu, București s-au preocupat permanent de lărgirea posibilităților de comunicare ale copiilor. Prin forme de activitate organizate ca vizite, observări, convorbiri după imagini, povestiri etc. copiii au fost familiarizați cu o serie de aspecte ale naturii, ale vieții sociale etc. Astfel senzațiile, percepțiile și reprezentările lor au fost îmbogățite și adîncite sistematic.

În vederea consolidării cunoștințelor și deprinderilor dobîndite anterior au fost larg folosite jocurile și activitățile alese de copii, organizate și îndrumate a-

La cercul de împăiere a animalelor de la casa de copii din Prundul Birgăului

tent de către pedagogii, ca și acțiunile cu caracter distractiv, cum sînt șezătorile săptămînale, aniversările copiilor, serbările tradiționale. Acestea fiind un izvor de bucurie și trăiri emotive comune au influențat și stimulat comunicarea verbală dintre copii.

Un mijloc deosebit de important pentru dezvoltarea gândirii și vorbirii copiilor îl constituie folosirea materialului didactic ilustrativ. Casa de copii din Sibiu a dobîndit o bună experiență în acest sens. Ea a pus la dispoziția copiilor, în cadrul activităților și jocurilor, un material ilustrativ viu colorat, executat corect, reprezentînd diferite obiecte sau aspecte din natură și viață. Conducînd și îndrumînd îndeaproape activitatea de percepere și înțelegere a acestui material, educatoarele au reușit să stimuleze gândirea și vorbirea copiilor, să înlătore în bună măsură și unele deficiențe de vorbire.

S-a subliniat necesitatea unei strinse legături cu „casa copilului”, de unde vin mulți copii în casele de preșcolari. În acest sens au fost recomandate vizitele reciproce, participarea personalului educativ care lucrează cu grupa copiilor de 2-3 ani la consiliul pedagogic al casei de copii, la cercurile pedagogice și lecțiile deschise. De mare importanță s-a arătat a fi cunoașterea din vreme a copiilor ce urmează să fie primiți în casa de copii pe de o parte, ca și inițierea personalului educativ de la „casa copilului” în problema dezvoltării celor mici. Tot astfel s-a arătat necesitatea unei colaborări cu logopezii pentru desfășurarea unei munci mai eficiente cu copiii care prezintă defecte pronunțate de vorbire. În acest mod educatoarele au posibilitatea să cunoască procedeele folosite pentru emiteră și pronunțarea corectă a sunetelor și cuvintelor.

Calitatea muncii educatorului

La schimbul de experiență participanții au subliniat că succesul muncii în casele de copii depinde în cea mai mare măsură de calitatea muncii educatorului.

În fața acestuia stau cerințe deosebit de complexe, determinate de caracterul foarte variat al situațiilor pe care este chemat să le rezolve. Se știe, într-adevăr, că la casa de copii, aceștia vin atât la începutul anului școlar cît și pe parcursul lui. Apoi, din cau-

za împrejurărilor grele prin care au trecut, a schimbărilor mari intervenite în viața lor, a faptului că unii n-au fost școlarizați la timp, iar alții au întreruperi în frecventarea școlii, copiii se manifestă diferit. Unii sînt la început complet inhibați, se caracterizează prin timiditate, prin neîncredere în forțele proprii, sau printr-o rezistență interioară puternică, mai ales față de învățătură. Comportarea altora vădește, din primele zile, deprinderi și obișnuințe care deranjează colectivul de copii

Educatorii cu experiență știu că pentru fiecare copil viața nouă se realizează treptat, cu măsuri diferite, trecînd printr-o perioadă, de adaptare. În acest scop ei organizează o primărie caldă, sărbătorească a copiilor în colectiv, se străduiesc să-i cunoască profund, să afle cauzele care-i fac să se manifeste într-un fel sau altul, să descopere în fiecare copil amănuntul pozitiv pe care să-și sprijine munca de educare.

Directoarea casei de copii din Buzău arăta la schimbul de experiență că toți copiii nou veniți în casa pe care o conduce se încadrează repede în colectiv acolo unde grupele au în frunte educatori buni. La fel stau lucrurile și la Prundul Birgăului. Ținîndu-se seama de situația din anul trecut, cînd încadrarea foștilor preșcolari la clasa I a fost o problemă grea, aici s-a organizat în acest an primăria sărbătorească în școală a copiilor din clasa I. Educatorul sprijinit de învățătoarea acestei clase s-a ocupat de fiecare copil în parte, asigurîndu-le succesul încă din primele zile de școală.

Succesele unor educatori (procente de promovabilitate înaltă — peste 95% clase fără nici un corijent — de exemplu, clasa a VII-a de la casa de copii nr. 1 din București) se datorează în mare măsură străduinței de a da ajutorul la timp și cît trebuie, de a continua orientarea ideologică, politică bună și munca educativă din școală, faptului că educatorul împletește lupta împotriva răminerii în urmă, cu grija pentru dezvoltarea continuă a elevilor buni la învățatură.

Aceștia sînt numai câteva aspecte ale muncii bogate a educatorilor din casele de copii, ale luptei lor, împreună cu școala, pentru a forma din fiecare copil un om nou, un om al timpului nostru.

IOANA IONESCU, E. ȘECHTER, EL. VARZARI

In recreație, la o școală din Moscova

În școlile din Uniunea Sovietică

Cultivând în rindurile elevilor dragostea și respectul față de muncă, școala sovietică îmbină strâns învățătura cu pregătirea practică în producție. Părăsind băncile școlilor, mulți tineri și tinere din U.R.S.S. dispun și de o calificare în producție, pe care și-au însușit-o concomitent cu cunoștințele de cultură generală.

Intreprinderile contribuie larg la pregătirea profesională a școlărilor. De pildă, în regiunea carboniferă Kuzbass elevii au făcut practică într-un număr de 180 de întreprinderi. Astfel, școala devine tot mai mult o bază pentru pregătirea unor cadre de muncitori cu înaltă calificare.

Referindu-se la activitatea intensă desfășurată în această direcție de Școala medie nr. 1 din Volgograd, conducerea Uzinei de tractoare din acest oraș releva: „Tinerii absolvenți ai școlii muncesc la noi cu multă tragere de inimă. Lucrând cu conștiințozitate și spirit de disciplină, având o bună pregătire profesională, dovedind pricepere în problemele tehnicii noi, ei depășesc adesea normele de producție. Acest lucru a făcut posibilă trecerea absolvenților la munci mai complexe și de mai mare răspundere”.

Nenumărați profesori din școlile sovietice îi instruiesc

cu grijă pe elevii lor, dându-le o pregătire multilaterală pentru viață.

Mulți, foarte mulți oameni din Uniunea Sovietică își aduc aminte cu respect și cu recunoștință de acei care le-au îndrumat cu dragoste și pricepere primii pași în viață.

„Satul Novic-Kelți — scrie A. Trufilov, fost elev al școlii din acest sat — se află undeva în regiunea Riazan. Deocamdată, nici unul din absolvenții acestei școli nu a zburat în Cosmos și nu a devenit erou, dar Ivan Marin este astăzi mecanic pe bordul unui vas care brăzdează valurile Oceanului Înghețat de Nord, Volodia Rakceev pregătește pentru zbor avioane supersonice, Vova Buliciov construiește la Krasnoiarsk un combinat de aluminiu, Kolca Kondrașin elaborează fontă la o mare uzină siderurgică, iar Anatoli Pavasin cultivă porumb în colhozul din satul natal. Deși foștii elevi ai școlii noastre s-au răspândit care încotro, oriunde s-ar afla ei muncesc pentru binele patriei, pentru comunism. Și cu toții ne aducem aminte cu multă recunoștință de cei care ne-au pregătit în școala sătească. Este o recunoștință profundă, căci drumul nostru în viață a început încă de pe când ne aflam pe băncile școlii și învățătorii, profesorii sînt cei care ni l-au deschis”.

Mulț apreciat și iubit de colegi și de elevi este profesorul Kamil Ahiarov. În urmă cu 12 ani, după ce a absolvit institutul pedagogic, a fost numit director la școala sătească din Celkakovskaia, în Bașkiria. Curînd după sosirea sa, școala a devenit una din cele mai bune din această republică sovietică. În mod exemplar a fost organizată aici pregătirea profesională a elevilor. La dispoziția lor se află un lot experimental și diferite ateliere, frecventate cu interes îndeosebi de membrii cercurilor de mecanizatori și de zootehnicieni existente în școală.

Ahiarov însuși nu mai este cel de acum 12 ani. Astăzi el a devenit candidat în științe pedagogice, autor al mai multor lucrări dedicate muncii instructiv-educative. Recent, a fost pedagog experimental a fost numit prorector la Institutul pedagogic din Birsik.

Acordînd o mare atenție sarcinii principale ce revine școlii socialiste — de a înarma pe elevi cu cunoștințe tehnice, de a le da o educație comunistă — învățătorii și profesorii sovietici pregătesc an de an cadre capabile să participe activ la construcția desfășurată a comunismului.

N. RĂDULESCU

Elevi constănțeni în biblioteca regională

Un veac de existență

La 16 noiembrie a.c. școala medie „N. Bălcescu” din Brăila împlinește 100 de ani de existență. Sărbătoarea centenarului este așteptată cu nerăbdare și emoție atât de corpul didactic al școlii cât și de elevi.

În cinstea acestui impor-

tant eveniment se fac intense pregătiri. În școală se amenajează o expoziție memorială, care va cuprinde documente din trecutul școlii. De asemenea, în aceste zile elevii se pregătesc pentru spectacolul ce va fi prezentat cu ocazia sărbătoririi centenarului.

Filatelia — o activitate instructivă

Filatelia — pasiunea pentru colecționarea și studierea mărcilor poștale — contribuie mult la dezvoltarea în rîndurile tineretului a unor trăsături pozitive, ca dragostea de patrie și respectul pentru toate popoarele, interesul pentru îmbogățirea cunoștințelor în toate domeniile, gustul pentru frumos, simțul de ordine, constituind astfel un real sprijin în procesul instructiv-educativ. Iată de ce Asociația filateliștilor din R.P.R., de comun acord cu secția de învățămînt a Capitalei, a trecut, în cursul anului școlar 1962—1963, la înființarea unor cercuri filatelice în școli. Au fost organizate astfel 30 de cercuri filatelice școlare, cuprinzînd peste 600 de elevi. În cadrul acestor cercuri elevii discută asupra emisiunilor filatelice, fac schimburi de mărci, își aranjează colecția proprie sau ascultă conferințe, ceea ce îi ajută să-și îmbogățească și să-și consolideze cunoștințele cîmpătate în clasă.

Experiența dobîndită pe această linie arată că înființarea cercurilor filatelice în școli corespunde unor cerințe reale, datorită faptului că elevii se ocupă în largă măsură cu filatelia. Dacă sînt grupați în cercuri, ei pot desfășura în această direcție, o activitate organizată, îndrumată cu competență. De aceea, înființarea de cercuri filatelice în școli a devenit în prezent o preocupare a tuturor filialelor A.F.R.

Desigur că în urma măsurilor luate în acest sens, anul școlar 1963/64 va aduce o creștere simțitoare a nivelului activității filatelice în rîndul școlărilor. Este bine ca învățătorii și profesorii să sprijine această activitate, ajutîndu-i pe tineri să pătrundă în tainele filateliei.

LUCIAN BELCEA
membru supleant
în Consiliul de conducere
al Asociației Filateliștilor
din R.P.R.

CONCURSURI

Institutul de medicină din Iași anunță concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

- 1) asistent la chimie organică, poziția 9/IV
- 2) asistent la chimie generală, poziția 5/V
- 3) asistent la chimie analitică, poziția 10/V

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune la rectoratul Institutului de medicină din Iași, str. Universității nr. 16, în termen de 30 zile de la data publicării prezentului anunț, o cerere însoțită de actele menționate în regulamentul aprobat prin instrucțiunile în vigoare.

Orice informații suplimentare se pot obține de la secretariatul rectoratului, în fiecare zi lucrătoare, între orele 8—14.

*

Institutul pedagogic de 3 ani din Baia Mare anunță concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

- 1) conferențiar la teoria funcțiilor de variabilă reală și complexă, catedra de matematică, poziția 2.
- 2) conferențiar la mecanică rațională, fizică generală, catedra de matematică fizică, poziția 1.

Cererile de înscriere se vor înainta, în decurs de o lună de la data publicării prezentului anunț, la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Baia Mare, str. Victoriei nr. 82, însoțite de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii și

perioare; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau de conferențiar; lucrările științifice într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de institutul (întreprinderea) în care candidatul își are funcția de bază; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

*

Universitatea din Timișoara anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1) un post de profesor la disciplinele mecanică și căldură, optică, structura materiei și electricitate, catedra de electricitate, poziția 2 din statul de funcțiuni, Facultatea de fizică.

2) un post de conferențiar la disciplina metodică predării fizicii, catedra de pedagogie și metodică, poziția 4 din statul de funcțiuni, Facultatea de filologie.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la secretariatul Universității din Timișoara, Bul. V. Pirvan nr. 4, următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de institutul în care acesta își are funcția de bază; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.